

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

Кафедра (циклова комісія) Менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор (перший проректор)

Прушківський В.Г.

“ _____ ” _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПП ПП 1.2.2. «Державне регулювання економіки та економічна політика»

Освітньо-професійна програма «Регіональне управління»

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Інститут Економіко-гуманітарний інститут

Факультет Економіки та управління

Запоріжжя – 2018 рік

Робоча програма «Державне регулювання економіки та економічна політика» Для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
„ ___ ” _____ 2018 року – 23 с.

Розробник: А.Ю.Панкова, к.е.н., доц. кафедри менеджменту
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від “14” березня 2018 року № 7

Завідувач кафедри менеджменту

_____ (Пуліна Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)
“ ___ ” _____ 2018 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Протокол від “14” березня 2018 року № 7

“ ___ ” _____ 2018 року Голова _____ (Корольков В.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	-
Кількість кредитів –	Галузь знань <u>28 «Публічне управління та адміністрування»</u>	за вибором	
Модулів –	Кваліфікація (професійне спрямування): Магістр з публічного управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 144		-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - самостійної роботи здобувача –	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 45% до 55%
- для заочної форми навчання – 10% до 90%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців управлінського мислення та сприятиме підвищення рівню загальноекономічної та управлінської підготовки здобувачів та спеціалістів, формуванню в них навичок науково-аналітичного опрацюванню проблеми із позицій державних та регіональних інтересів.

Завдання дисципліни: Важливість цієї навчальної дисципліни визначається особливостями сучасного перехідного періоду в економіко - соціальному та управлінському житті країни. Програмою передбачається вивчення наукових основ, методів, об'єктів, засобів та механізмів державного управління. Основна увага приділяється аналізу практики регулювання відносин, між державними органами влади та суспільством, а також піднімаються на розгляд питання про взаємовідносини між державними та регіональними органами влади і приватним сектором економіки. Основна мета курсу полягає в тому, що потрібно сформувати у здобувачів сучасне мислення на основі спеціальних знань в галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття вмінь та формування компетенції, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

знати в процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач має опанувати відповідну сукупність знань, вмінь та навичок, які повинні сприяти загально професійній підготовці майбутніх спеціалістів і забезпечити належне виконання ним покладених завдань у сфері управління, але для цього він повинен знати і розуміти наступне:

- сутність основних понять і категорій державного управління;
- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної та регіональної політики;
- закономірності управління на державному та регіональному рівнях;
- систему методів управління;
- особливості державного управління в різних сферах суспільного розвитку та на різних рівнях;
- методичні та організаційні основи управлінням розвитку суспільства;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему та структуру органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також розкриття їх компетенції;
- законодавчі та нормативно правові засади діяльності органів державної влади;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та місцевого самоврядування, напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

вміти - застосовувати на практиці результати вивченої дисципліни розуміти сучасні теорії державного та регіонального управління формуванню сучасного економічного мислення, виробленню навичок у застосуванні форм і

методів державного та регіонального управління, обґрунтування перспективних напрямів його розвитку з метою підвищення економічного ефекту, для сприяння і застосування цих знань у майбутній практичній діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування у студентів компетентностей:

загальних:

1. Здатність до навчання
2. Здатність до аналізу і синтезу
3. Здатність розв'язання проблеми
4. Здатність працювати самостійно
5. Здатність управління інформацією
6. Здатність застосовувати знання на практиці
7. Здатність пристосовуватись до нових ситуацій
8. Здатність до організації і планування
9. Прийняття рішень
10. Здатність до критики і самокритики.

**Фахові компетентності, яких набуватимуть здобувачі в процесі
вивчення навчальної дисципліни «Державне регулювання
економіки та економічна політика»**

Компетентності згідно з освітньою програмою	Складові компетентності
Здатність використовувати механізм дієвого державного регулювання господарських процесів у країні та її регіонах; Уміння обґрунтовувати напрями ефективної реалізації державної економічної політики на макро- та мезорівнях.	1. Здатність демонструвати ґрунтовні знання щодо сутності державного регулювання економіки та економічної політики і пов'язаних з ними понять
	3.Здатність використовувати загальнонаукові та конкретнонаукові методи для дослідження механізму державного регулювання економіки у країні
	4. Здатність обґрунтовувати критерії для оцінювання наслідків прийнятих управлінських рішень щодо реалізації тієї чи іншої державної економічної політики (ДЕП)у країні
	5. Здатність розраховувати основні макроекономічні показники та застосовувати їх економічну сутність для ефективного державного регулювання економіки країни;
	6. Здатність визначати основні показники, що характеризують економічне зростання (спад), та застосовувати їх у процесі державного регулювання економіки країни
	6. Здатність обирати ефективні інструменти державного регулювання підприємництва та регуляторного впливу на господарські процеси на різних рівнях державного управління

7. Здатність розраховувати основні показники, та застосовувати їх для ефективного державного регулювання економіки країни
8. Здатність проводити аналіз різних видів економічної політики в країні на державному та регіональному рівнях

Міжособистісні компетентності:

- уміння працювати у колективі та створювати здоровий психологічний клімат;
- здатність до критики та самокритики під час дискусії;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді та спілкуватися з експертами з інших галузей;
- уміння донести до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності;
- навички та уміння формування міжособових стосунків у колективі при обстоюванні власної позиції під час дискусії з питань державного регулювання економіки;
- уміння проявляти толерантне ставлення до співробітників.

Системні компетентності:

- здатність отримувати, аналізувати й поширювати серед фахівців інформацію щодо реального стану економіки держави;
- здатність до пошуку шляхів вирішення складних практичних проблем у професійній сфері, які стосуються певних проблем державного регулювання економіки;
- здатність ефективного управління економічною інформацією, що стосується певної професійної діяльності.

Спеціальні (фахові) вміння (компетентності)

- здатність використовувати механізм дієвого державного регулювання господарських процесів у країні та її регіонах;
- уміння обґрунтовувати напрями ефективної реалізації державної економічної політики на макро- та мезорівнях.

3.Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади державного та регіонального управління

Тема 1. Основи теорії державного управління

Соціальна природа поняття «державне управління», його мета та зміст. Державне управління як системне суспільне явище. Системні характеристики державного управління. Теорія систем та управління. Фундаментальні процеси управління: планування, організація, управління, в'язок.

Визначення моделі системи державного управління. Етапи формування моделі системи державного управління на основі системного підходу. Об'єкт державного управління та предмет вивчення.

Основні теорії державного управління: економічна теорія держави; теорія суспільного вибору (суспільний договір, «фіаско держави», мінімізація трансакційних витрат); теорія соціології (теорія держави, соціальна структура суспільства, соціальна мобільність, статус і статусні ролі); теорія менеджменту (теорія раціональної бюрократії, організовані структури управління, розподіл праці в управлінських структурах, державне адміністрування).

Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань. Поняття, система та завдання державного та регіонального управління як навчальної дисципліни. Методи вивчення державного та регіонального управління. Мистецтво управління. Структура курсу «Державне та регіональне управління».

Тема 2. Державна влада та державне управління

Держава як суб'єкт управління суспільними процесами. Сутність сучасної держави. Основні риси держави. Категорія влади. Державна влада як складова державно-владного механізму. Поняття та сутність функцій державного управління. Види функцій державного управління. Реалізація функцій в державному управлінні: основні проблеми.

Державне управління як система, що розвивається. Рівні державного управління: загальнодержавне управління, управління на регіональному та місцевому рівнях. Суб'єкти та об'єкти державного та регіонального управління. Принципи державного управління, механізми їх прояву і використання.

Цілі державного управління, їх юридичне та ресурсне забезпечення. Функціональна структура державного управління. Сутність і класифікація функцій державного управління. Характеристика загальних (основних) та спеціальних (спеціалізованих) функцій. Допоміжні функції. Основні напрями діяльності в системі державного управління.

Поняття та класифікація методів державного управління. Організаційно-розпорядчі (адміністративні) методи, їх переваги та недоліки. Економічні методи та їх інструменти. Правові методи. Соціально- психологічні та неформальні методи впливу.

Основи побудови організаційної структури державного управління.

Моделі державного управління: світовий досвід. Структура державного управління у провідних країнах світу: інституційний, функціональний та організаційний аналізи; центральні, регіональні та місцеві органи управління, їх ієрархія, проблеми взаємодії. Використання зарубіжного досвіду державного управління у вітчизняній практиці.

Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Роль держави у розвитку підприємництва. Державне регулювання структурної перебудови національної економіки. Конкурентна та інноваційно- інвестиційна політика держави, методи та інструменти. Засоби впливу на розвиток промислового і

сільськогосподарського виробництва, сфери обігу і торгівлі. Управління зовнішньоекономічним сектором.

Особливості управління соціальною сферою. Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Основні об'єкти та складові політики. Моделі соціальної політики. Методи впливу держави на розвиток соціальних відносин. Основні напрями соціальної політики держави щодо економічно активного населення. Діяльність держави щодо вразливих верств населення. Формування системи соціального захисту. Завдання державного регулювання розвитку елементів соціальної інфраструктури.

Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Політика як наука, мистецтво і вид діяльності. Види політики держави, їх цілі, принципи формування, інструменти реалізації. Національна безпека та державне управління.

Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я. Вплив держави на розвиток інформаційного простору, формування суспільної свідомості. Державне управління і сфера особистого життя людини.

Тема 4. Роль різних гілок влади у процесі державного управління

Система органів публічної влади. Законодавча влада в системі державного управління. Поняття, склад і структура парламенту, його повноваження.

Державне управління і виконавча влада: поняття, співвідношення, взаємозв'язок. Роль виконавчої влади в управлінні. Види органів виконавчої влади та питання їх класифікації. Уряд і державне управління.

Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.

Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.

Тема 5. Державне управління на регіональному рівні

Регіональне управління: сутність, цілі та специфіка. Історичні форми управління регіональним розвитком. Державна регіональна політика та політика територіально-адміністративних органів. Роль місцевого самоврядування у розвитку регіону.

Основні напрями регіонального управління: управління природно-ресурсним потенціалом регіону, управління фінансовими, трудовими ресурсами. Вплив органів державної влади на промислове і сільськогосподарське виробництво в регіоні, функціонування регіональних ринків. Управління інноваційною діяльністю. Роль державного управління щодо розвитку соціальної інфраструктури регіону. Механізми реалізації регіональної політики держави: інституційно- правові, організаційні, фінансово-економічні, соціально-психологічні.

Місцеві бюджети як фінансова основа соціально-економічного розвитку регіону. Державні та регіональні програми. Історичний досвід та особливості функціонування та управління територій із спеціальним статусом.

Регіональне управління та місцеве самоврядування. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління.

Роль органів місцевого самоврядування у розвитку регіону. Централізація та децентралізація влади.

Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні

Історичний досвід державного управління в Україні. Конституційна модель розподілу влади в Україні. Верховна Рада та державне управління. Інститут Президента та державне управління. Органи виконавчої влади України: загальна характеристика, управлінські зв'язки. «Субординація», «координація» і «реординація» між органами виконавчої влади.

Центральні органи виконавчої влади. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Регіональні органи виконавчої влади.

Міське самоврядування у державному управлінні України. Проблеми функціонування та напрями реформування.

Тема 7. Центральні органи виконавчої влади в Україні

Центральні органи виконавчої влади (ЦОВВ) у системі державного управління. Історія формування і функціонування. Організаційна структура та завдання ЦОВВ, їх права, компетенція, функції.

Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Історичний аспект формування уряду України. Структура та порядок формування Кабінету міністрів України. Функціональні повноваження членів Кабінету міністрів України. Секретаріат Кабінету міністрів України, порядок формування, повноваження. Відповідальність Кабінету міністрів України. Акти Кабінету міністрів України.

Міністерства України та їх повноваження. Державні комітети (державні служби) України та інші центральні органи виконавчої влади: їх статус, функції.

Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.

Тема 8. Регіональні органи державного управління

Міське державні адміністрації в системі державного управління. Основні завдання, правовий статус, компетенція місцевих державних адміністрацій. Повноваження, порядок формування та роботи місцевих державних адміністрацій. Структура місцевих державних адміністрацій, їх діяльність. Відносини місцевих державних адміністрацій у системі верти-кальних та горизонтальних зв'язків.

Управління факультативними територіальними одиницями. Господарсько-правовий механізм діяльності територій із спеціальним статусом.

Тема 9. Міське самоврядування та його особлива роль у державному управлінні

Історичний аспект та конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Державна політика у сфері місцевого самоврядування. Правовий статус органів місцевого самоврядування в системі державного управління. Сучасна система місцевого самоврядування в Україні: територіальна громада, представницькі органи місцевого

самоврядування, виконавчі органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування. Асоціації та інші форми добровільного об'єднання органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення самоврядування в містах Києві та Севастополі.

Всесвітня Декларація місцевого самоврядування, Європейська Хартія місцевого самоврядування та проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування в Україні.

Громадянин в державному управлінні. Поняття і основні характеристики громадянства. Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення. Взаємовідносини громадян і органів державного управління.

Тема 10. Внутрішня організація та управління органу державної влади

Загальнотеоретичні аспекти організації роботи органів державної влади в Україні. Орган влади як об'єкт організації. Організація як процес і функція управління.

Сутність і особливості менеджменту органу державної влади, регламент його діяльності. Стратегічне управління та формування програми діяльності органу державної влади. Функціональний аналіз та контролінг діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення внутрішньої організації органу державної влади. Підготовка та прийняття рішень в органах державної влади. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу державної влади. Роль та місце керівника в управлінні органами державної влади. Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні. Специфіка юридичної відповідальності в державному управлінні.

Змістовий модуль 2. Менеджмент органів державної влади.

Тема 11. Державна служба в Україні

Державна служба: поняття, риси, функції, принципи, види, організація. Система правових актів про державну службу та правовий статус державних службовців. Класифікація посад державних службовців.

Проходження державної служби та управління державною службою. Атестація державних службовців. Етика поведінки державних службовців. Управління державною службою. Державна кадрова політика. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації державних службовців.

Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні: світові тенденції та вітчизняна специфіка.

Тема 12. Ефективність державного управління.

Державний контроль у сфері виконавчої влади

Поняття ефективності в управлінні. Чинники та критерії ефективності державного управління. Загальна соціальна ефективність державного управління. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Економічна оцінка ефективності функціонування органу державної влади. Демократичні процедури визначення ефективності державного управління.

Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю. Здійснення державного контролю щодо

виконавчої влади з боку суб'єктів інших гілок влади: парламентський контроль, прокурорський нагляд, судовий контроль, адміністративний нагляд міліції. Громадський контроль за діяльністю органів державного управління.

Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади та органів місцевого самоврядування з трудовими колективами, підприємствами, установами і організаціями. Взаємовідносини органів державної влади й місцевого самоврядування із судовими та правоохоронними органами: органами Служби безпеки України, органами прокуратури, органами внутрішніх справ.

Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Здійснення нагляду за діяльністю об'єднань громадян. Організація роботи із запитами громадян. Державні та адміністративні послуги з боку органів виконавчої влади та їх правове регулювання. Залучення громадськості до участі в управлінні державними і суспільними справами та контролі за функціонуванням органів влади.

Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління

Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. Необхідність реформування системи державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління в контексті трансформаційних та глобалізаційних процесів. Соціально-ринкова трансформація України та завдання держави щодо формування ефективної системи управління на різних рівнях. Реформування системи державного управління відповідно до стандартів публічного адміністрування, прийнятих в Європейському Союзі та країнах розвиненої демократії.

Суть та основні напрями адміністративної реформи в Україні. Концептуальні засади реформування центральних та місцевих органів влади, напрями вдосконалення управління регіональним розвитком. Базові форми децентралізації управління. Формування ефективної організації виконавчої влади як на центральному, так і на місцевому рівнях управління. Запровадження нової ідеології функціонування виконавчої влади місцевого самоврядування як діяльності щодо забезпечення реалізації прав і свобод громадян, надання державних та громадських послуг. Удосконалення механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Створення сучасного нормативно-правового, наукового та інформаційного забезпечення системи державного управління; зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління; організація на нових засадах державної служби та служби в органах місцевого самоврядування; створення сучасної системи підготовки та перепідготовки управлінських кадрів; оновлення інституту відповідальності у сфері державного та регіонального управління; запровадження раціонального адміністративно-територіального устрою.

державної влади.													
Модульна контрольна робота 1													
Змістовий модуль 2. Менеджмент органу державної влади.													
Тема 11 Державна служба в Україні.													
Тема 12 Ефективність державного управління. Менеджмент та маркетинг державного управління.													
Тема 13 Відносини органів публічної влади в системі управління..													
Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління													
Модульна контрольна робота 2.													
Іспит													
Всього годин													
Усього годин													

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

6. Теми практичних занять

№	Назва тем	Кількість годин
1	Тема 1. Основи теорії державного управління Еволюція дослідження предмета державного та регіонального управління. Державне та регіональне управління у системі суспільних наук, інші науки і галузі знань	

2	<p>Тема 2. Державна влада та державне управління Основи побудови організаційної структури державного управління. Моделі державного управління: світовий досвід.</p>	
3	<p>Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку Специфіка управління у сфері культури та ідеології. Державне управління у сфері освіти, молодіжної політики, культури, науки, туризму, спорту, охорони здоров'я.</p>	
4	<p>Тема 4. Роль різних гілок влади в процесі державного управління Судова влада у системі державного управління. Поняття і роль судової влади у суспільстві. Судові системи та судові органи. Здійснення судової влади.</p>	
5	<p>Тема 5. Державне управління на регіональному рівні Регіональне управління та місцеве самоврядування. Поняття та суть місцевого самоврядування. Його основні ознаки та принципи, моделі управління.</p>	
6	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні Центральні органи виконавчої влади. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади. Регіональні органи виконавчої влади.</p>	
7	<p>Тема 7. Центральні органи виконавчої влади Територіальні органи центральних органів виконавчої влади: права, компетенція, функції. Централізація та децентралізація у структурній організації державного управління.</p>	
8	<p>Тема 8. Регіональні органи державного управління Відносини місцевих державних адміністрацій у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків. Управління факультативними територіальними одиницями.</p>	
9	<p>Тема 9. Місцеве самоврядування та його особлива роль в державному управлінні. Громадянин в державному управлінні. Поняття і основні характеристики громадянства. Права, свободи і обов'язки громадян: система закріплення.</p>	

10	Тема 10. Внутрішня структура, організація та управління органів державної влади Сутність лідерства в державному управлінні. Забезпечення законності в державному управлінні.	
11	Тема 11. Державна служба в Україні Бюрократія і бюрократизм у державному управлінні: світові тенденції та вітчизняна специфіка	
12	Тема 12. Ефективність державного управління. Менеджмент та маркетинг державного управління. Державний контроль у сфері виконавчої влади в Україні, його зміст та правові засади. Види контролю.	
13	Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі управління. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з об'єднаннями громадян. Здійснення нагляду за діяльністю об'єднань громадян.	
14	Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління Удосконалення механізмів правового захисту громадян у відносинах із органами державної влади. Протидія корупції в органах державної влади та органах	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача (СРС) – це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються здобувачем під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі. СРС є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом під час позааудиторної навчальної роботи студента.

Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації.

Основними формами СРС є такі:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання;

– підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять та виконання домашніх завдань;

– систематика вивченого матеріалу курсу перед написанням модулів та підготовка до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;

– виконання індивідуальних завдань (написання рефератів, здійснення наукових досліджень з підготовкою доповіді на науковій конференції та/або публікацією статті (тез доповіді) у науковому збірнику, пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою курсу, підготовка та проведення на практичному занятті міні-лекції, складання словника по курсу, розробка тематичного кросворду, написання реферату за заданою тематикою тощо).

Всі завдання самостійної роботи поділяються на обов'язкові та вибіркові. До обов'язкових належать завдання, які студенти мають виконувати обов'язково впродовж вивчення даної дисципліни. Вибіркові включають альтернативні завдання, серед яких студент на власний розсуд обирає конкретні завдання з тим, щоб набрати необхідну кількість балів.

Самостійна робота. Теми практичних занять

№	Назва тем	Кількість годин
1	Тема 1. Основи теорії державного управління. - Місце управлінського обліку в системі облікової інформації. - Територія як соціально-економічна система. - Сутність муніципального управління.	
2	Тема 2. Державна влада та державне управління - Повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління рухомим та нерухомим майном територіальної громади. - Зміст поняття “Державне управління”. - Суб’єкт та об’єкти муніципального управління.	
3	Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільного розвитку - Повноваження голови адміністративно- територіального утворення щодо управління об’єктами житлово-комунального господарства. - Зміст поняття “Регіональне управління” - Функції державного управління та їх класифікація .	
4	Тема 4. Роль різних гілок влади в процесі державного управління - Основні напрями вдосконалення системи територіального управління - Загальні принципи регіонального управління. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління міським громадським транспортом.	

5	<p>Тема 5. Державне управління на регіональному рівні</p> <ul style="list-style-type: none"> - Основні напрями вдосконалення системи територіального управління. - Функції муніципального управління та їх класифікація. - Повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління об'єктами соціальної сфери. 	
6	<p>Тема 6. Система органів державної влади в Україні: конституційні основи їх функціонування, роль в управлінні</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління об'єктами громадського харчування та побутового обслуговування. 	
7	<p>Тема 7. Центральні органи виконавчої влади</p> <ul style="list-style-type: none"> - Принципи, цілі та функції державного управління. - Особливості управління об'єктами комунальної власності. - Взаємозв'язок прогнозування, планування, організації, мотивації, аналізу, контролю та координації на регіональному та місцевому рівнях. 	
8	<p>Тема 8. Регіональні органи державного управління</p> <ul style="list-style-type: none"> - Адміністративно-територіальний устрій України та його характеристика. - Державне регулювання економіки. - Поняття інвестиційного бюджету території. 	
9	<p>Тема 9. Міське самоврядування та його особлива роль в державному управлінні.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління об'єктами охорони здоров'я - Управління зовнішньоекономічною діяльністю органами місцевого самоврядування. 	
10	<p>Тема 10. Внутрішня організація та управління органу державної влади</p> <ul style="list-style-type: none"> - Принципи регіональної внутрішньої політики. - Повноваження органів місцевого самоврядування 	
11	<p>Тема 11. Державна служба в Україні</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повноваження міських рад щодо регулювання земельних відносин. - Державне управління депресивними регіонами. - Засади державної регіональної політика в Україні. 	
12	<p>Тема 12. Ефективність державного управління</p> <ul style="list-style-type: none"> - Складові системи регулювання земельних відносин. - Місце та роль органів місцевого самоврядування в управлінні майновими правами територіальної громади. - Об'єкти та суб'єкти плати за землю. 	

13	Тема 13. Відносини органів публічної влади в системі управління 1. Державна інвестиційна політика. 2. Взаємодія органів центральної влади та місцевого самоврядування в питаннях управління ресурсами територіальних громад. Делегування повноважень.	
14	Тема 14. Розвиток системи державного та регіонального управління - Проблеми взаємовідносин гілок державної влади в Україні у сфері управління. - Необхідність реформування системи державного та регіонального управління.	

До самостійної роботи також відноситься підготовка рефератів.

Реферат - стисле розкриття в письмовій формі певного питання, яке здійснюється на основі узагальнення відповідних матеріалів. Реферат виконується з однієї з тем за тематикою яка подається.

Тематика рефератів

Модуль 1

1. Поняття державного та регіонального управління у методологічному арсеналі суспільних наук.
2. Сутність державного та регіонального управління.
3. Державно-управлінські відносини та їх правове регулювання як складові предмету теорії державного управління.
4. Формування сучасної організаційної науки.
5. Управлінський зміст виконавчої влади та місце інституту президента в її реалізації.
6. Механізм виконавчої влади: поняття і складові елементи.
7. Конституційні засади співвідношення законодавчої та виконавчої гілок державної влади в Україні.
8. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини як головний обов'язок держави.
9. Необхідність формування нового типу взаємовідносин органів виконавчої влади з регіональними організаціями.
10. Поліпшення якості роботи управлінських кадрів.
11. Апарат державного управління як система органів виконавчої влади.
12. Організація апарату державного управління.
13. Діяльність апарату державного управління: складові змісту.
14. Компетенція органів виконавчої влади: питання теорії.
15. Кабінет Міністрів України — вищий орган в системі органів виконавчої влади.
16. Центральні органи виконавчої влади.
17. Місцеві державні адміністрації.

18. Співвідношення державного управління та місцевого самоврядування: концептуальний підхід.
19. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування: взаємодія і розмежування повноважень.
20. Інститут державної служби: поняття і зміст.
21. Соціальний характер державної служби.
22. Законодавче регулювання державної служби.
23. Система професійного навчання державних службовців.
24. Контроль як функція державного управління: поняття і основні принципи.
25. Види державного контролю.
26. Організаційно-структурне забезпечення державного контролю у сфері виконавчої влади.
27. Судовий контроль щодо виконавчої влади: особливості розвитку адміністративної юстиції в Україні.
28. Організаційно-правові умови впровадження науково-технічних досягнень в інформаційному забезпеченні управлінської діяльності.
29. Інформаційне забезпечення державного управління (на прикладі органів внутрішніх справ).

Модуль 2

30. Особливості інформаційного забезпечення у місцевому самоврядуванні.
31. Суспільне призначення адміністративного права: новий погляд.
32. Адміністративно-правові норми та їх застосування.
33. Удосконалення законодавства про адміністративну відповідальність.
34. Необхідність і завдання реформування українського адміністративного права.
35. Особливості державного управління в сфері економіки ринкової орієнтації.
36. Правове регулювання митної справи.
37. Державне та регіональне управління у соціально-культурній сфері.
38. Державне управління у сфері національної безпеки.
39. Процедури формування та визначення складу урядів.
40. Особливості відповідальності урядів та інших вищих суб'єктів виконавчої влади.

9. Індивідуальні завдання

Для студентів денної форми навчання – за методом аналізу конкретних навчальних ситуацій (case study).

Для студентів заочної форми навчання – контрольна робота.

10. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, процесу;

- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація – для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленнєвого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

11. Методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, захист домашнього завдання, аудиторне розв’язання завдань, тестування.

Для студентів заочної форми навчання: захист контрольної роботи, розв’язання завдань, тестування.

До основних завдань контролю знань належать:

- оцінювання рівня засвоєння студентами програмного матеріалу дисципліни;
- інформування студентів про якість їх роботи над вивченням дисципліни;
- мотивація студентів до систематичної активної роботи протягом семестру;
- аналіз успішності та вплив викладача на процес самостійної роботи студентів і ефективність навчального процесу в цілому.

Контроль дозволяє вимірювати й оцінювати здобуті студентами у процесі навчання знання, уміння та навички, тому він відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Під час вивчення дисципліни «Менеджмент» застосовується поточний модульний контроль знань студентів. Підсумкове (завершальне) оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється, згідно з встановленим у ЗНТУ порядком, за 100-бальною шкалою з урахуванням результатів поточного модульного контролю. При цьому загальна 100-бальна шкала оцінювання знань розподіляється так:

- оцінювання поточної успішності вивчення матеріалу дисципліни - 0-40 балів;
- оцінювання результатів виконання модульних завдань - 0-60 балів.

В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам’ятовування та розуміння програмного матеріалу набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни.

Поточний контроль здійснюється в двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи студентів протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;

							робота	
13	14	5	6	16	14	12	20	100

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Рубіжний контроль 2								
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	Контрольна робота	
16	8	14	14	12	8	8	20	100

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Державне регулювання економіки та економічна політика» для здобувачів спеціальностей 6.030601 «Публічне управління та адміністрування» ОКР «Магістр» денної та заочної форми навчання Укл. А.Ю.Панкова – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016, - 60 с.

2. Методичні вказівки для проведення індивідуальних занять з дисципліни «Державне регулювання економіки та економічна політика» для здобувачів спеціальностей 6.030601 «Публічне управління та адміністрування» ОКР «Магістр» денної та заочної форми навчання Укл. А.Ю.Панкова – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016, - 34 с.

3. Методичні вказівки для проведення самостійних занять з дисципліни «Державне регулювання економіки та економічна політика» для здобувачів спеціальностей 6.030601 «Публічне управління та адміністрування» ОКР

«Магістр» денної та заочної форми навчання Укл. А.Ю.Панкова – Запоріжжя: ЗНТУ, 2016, - 38 с.

14.Рекомендована література

Основна:

1. Аверьянов В.Б. Державне управління та європейські стандарти, досвід та адміністративне право /В.Б. Аверьянов. - К.. Юність, 2007 - 288с.
2. Атаманчук Г.В. Теория государственного управления: Курс лекцій / Г.В. Атаманчук. — М.: Юрид. лит., 1997. — 400 с.
3. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : Навчальний посібник / В. Д. Бакуменко // - К. : ВПЦ АМУ, 2011. - 444 с.
4. Войтович Р.В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / За заг. ред. д-ра філос. Наук, проф.. В.М. Князева. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 680 с. - Режим доступу: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/Vojtovich.pdf>
5. Воронкова В.Г. Менеджмент державних організацій: навч. посіб. / В.Г. Воронкова. - К. Професіонал. 2004. - 256с.
6. Висоцький О. Ю. Основи державного управління. Частина I / О. Ю. Висоцький, О. Є Висоцька, Ю. П. Шаров. - Дніпропетровськ: НМетАУ. - 2008. - 52 с.
7. Державне управління та державна служба: словник-довідник / О. Ю. Оболенський. - К. : КНЕУ, 2005. - 208 с.
8. Державне управління в Україні: централізація і децентралізація: монографія / кол. авт; відп. ред. проф. Н. Р. Нижник. - К. : УАДУ при Президентові України, 1997. - 448 с.
9. Державне управління: проблеми адміністративно-правової теорії та практики / за заг. ред. В. Б. Авер'янова. - К.: Факт, 2003. - 384 с.
10. Державне управління: основи теорії, історія та практика: Навчальний посібник/ В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи / За заг. ред. Надолішнього П.І., Бакуменка В.Д. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. - 394 с.
11. Кунєв, Ю.Д. Управління в митній службі: Підручник: За заг. ред. Ю.Д. Кунєва / Ю Д Кунєв. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 408 с.
12. Мельник А.Ф. Державне управління: підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський.- К. Знання. 2009- 582с.
13. Желтюк Т.Л. Державна служба: навчальний посібник / Т.Л. Желтюк. - Луцьк. Професіонал. 2000. - 558с.
14. Крупі П.В. Регіональне управлінняб навч. Посіб. / П.В. Крупі - К. ЦУЛ. 2007. - 248с.
15. Лазор О.Д. Основи місцевого самоврядування: навч. Пос. / О.Д. Лазор - К. ЦУЛ. 2003. - 432с.
16. Малиновський В.Я. Державне управління: Навчальний посібник /Я. Малиновський. - К: Атіка, 2003. - 576 с.
17. Мельник А. Ф. Державне управління : підручник / А. Ф. Мельник, О. Ю. Оболенський, А. Ю. Васіна; за ред. А. Ф. Мельник. - К. : Знання, 2009. - 582 с.

18. Новікова М.М. Регіональний менеджмент: Конспект лекцій / М.М. Новікова. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 94 с.

Допоміжна:

1. Якубовський О.П. Державна влада і громадське суспільство система взаємодії: монографія / О.П. Якубовський - О. ОРІД. НАДУ. 2004. - 196с.
2. Ординський О.Д. Управління в органах державної влади: навч. Посіб. / О. Д, Ординський - К. ЦУЛ. 2008 - 296с.
3. Бешелев С.Д., Гурович Ф.Г. Управление в регионах - Москва.: Статистика, 1980 - 198с.
4. Терехов Л. Л. Государственная служба. Учебн. пособ. - Москва. 1995. - 354с.
5. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. - Х. : Фоліо, 1998. - 48 с.
6. Крупка Ю. М. Аграрне право України: Навч. посіб. / За наук. ред. Н.Р. Малишевої.— К.: Університет «Україна», 2006.— 160 с. - Режим доступу: <http://textbooks.net.ua/content/view/2529/12/>
7. Правознавство: Підручник / В. Ф. Опришко, Ф. П. Шульженко, І. Шимон та ін.; За заг. ред. В. Ф. Опришка, Ф. П. Шульженка. — К.: КНЕУ, 2003. — 767 с. - Режим доступу: <http://buklib.net/books/29375/>
8. Регіональна економіка [Текст] : підручник / за ред. Є. П. Качана. - Тернопіль : ТНЕУ, 2008. - 800 с. - Режим доступу:<http://westudents.com.ua/glavy/83681-66-mehanzm-realzats-regionalno-ekonomchno- poltiki.html>
9. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник/О.Ф.Скакун . — Харків: Консум, 2001. — 656 с. - Режим доступу: http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/books/_book-687.htm
10. Чистов С. М., Никифоров А. Є., Куценко Т. Ф. та ін. Державне регулювання економіки. — К.: КНЕУ, 2000. - 316 с.
11. Ярмиш О.Н., Серьогін В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні: Підручник. - Харків: Вид-во Національного ун-ту внутр. справ, 2002 - 532 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база
2. Кабінет міністрів України - www.kmu.gov.ua Верховна Рада України - www.rada.gov.ua
3. Інтернет
4. www.google.com.ua
5. www.rambler.ru
6. www.meta-ukraine.com
7. Національний банк України - www.bank.gov.ua
8. Державний комітет статистики - www.ukr.stat.gov.ua
9. Концепція адміністративної реформи в Україні <http://ecolog.kr-admin.gov.ua/Reforms/Ua/div4.html>

